

Milan Vincetič

Razirka

Najbolj se je bal, da bom staknil volka v riti. Moj stric namreč, sicer župnik, pri katerem sem že vrsto let počitnikoval. Vedno znova me je zalotil, kako se predevam po kamnitih stopnicah in mi navil uro, da sem skremžen vstal ter ga ošinil z bogaboječim pogledom. Kajti strica, ki je bil zame dober kot namazan kruh, sem se vseeno bal, pa ne zato, ker je bil velik kot gora in ker je hlačal kot grizli, temveč zaradi njegovega glasu, ki me je še najbolj spominjal na kontrabas.

“Če ti enkrat zleze v rit, se ga nikoli ne rešiš, Ángelo,” me je vlekel za uho, dokler nisem popustil.

In odtlej zmeraj sedal na karton ali celo na predpražnik. Da sem lahko spustil glavo med kolena in odpotoval, kamor najbrž ne seže niti njegov gromki glas. Kaj šele mrmranje kuhinjske pomočnice, bojda vdove iz sosednje vasi, za katero sem slišal, da se ji je obesil mož.

“Je tudi on imel volka v riti, stric?”

“Ne, v grlu, Ángelo,” me je pogladil, “takega, ki zmeraj moli jezik iz gobca...”

Razumel sem: pripekalo je in tudi psom, ki sem jih srečeval med pohajkovanjem, so nemarno viseli jeziki iz gobcev. Pes pa je bojda bratranec volka, mi je razložil stric, ki ni bil poučen samo v božjih stvareh.

“Kot je tudi opica naša sestrična, stric,” sem se povabil.

“Uš,” me je ošvrknil, “kaj vse dandanes učijo šole! Da smo se izvalili iz opice, kot se pišče iz jajca. Mi smo vendar delo Božjih rok, Božjih z veliko začetnico,” je požugal nekam kvišku, “Vsevišnjega, ki je više, kakor ti seže tako pogled kot pamet...”

Zaplaval sem med oblake. Bilo jih je komaj za vzorec. Ali pa mi jih je stric s svojim velikanskim telesom zakrival. Bilo je visoko poletje, dežja komaj za vzorec, verniki so ga rotili, da bodo, za božjo voljo, prosili zanj v procesiji, kot so ga priprosili pred vojno, ki pa jim je, predvsem zaradi Njegove milosti, prizanesla.

A moj stric ni bil pobožnjakar. Res je, da se je pred vsako jedjo pokrižal in se zahvalil Bogu za dar, mene pa tu in tam oplazil z belim, če sem pograbil meso z rokami ali če sem preveč glasno srebal juho. Kuharica Magda, ki sem jo imel za teto, je večinoma stala v kotu in nemo zrla v naju, še posebej vame, ki me je najbrž imela za vnuka. Kajti svojih ni imela; sina mojih let ji je namreč zbil avto, kar je menda njenega moža tako dotolklo, da se je zadrnil, ona pa se zaklela, da se je nikoli več ne bo dotaknila možka roka. Čeprav se je menda šepetalo, čemur pa nisem verjel, da z mojim stricem globlje prijateljujeta. Kaj je to globlje, se mi takrat še ni sanjalo, le ob večerih, ko je začela polglasno nabirati rožni venec, sem pomislil, da se je poglobila njuna skupna vera v Boga, ki nas je v jedilnici motril z velikega križa, ki je segal do stropa. V začetku sem se ga bal, križanega namreč, saj me je posinjelo gledal, levo oko pa imel ves čas priprto, kot da me želi okarati. Kot da mi želi reči, detece moje, zate se šele začinja to, kar se je na meni že dovršilo. Ne spomnim se, če sem to slišal iz stričevih ust ali od tete Magde, ki ga je vsako jutro umila z nakisano krpo. Da ga ne bodo črvi, detece moje, se je obrnila, ko sem se leno prekladal na stolu, tega si še najmanj zasluži.

“To si zaslužimo samo mi,” si je popravila lase.

“In to samo naša grešna telesa, Magda,” se je kot duh postavil stric med vrati.

“Samo naša grešna telesa, gospod,” je prikimala teta Magda.

Stric se je moral skloniti, če je hotel skozi vrata. Župnišče je bilo namreč precej staro, poleti pa prijetno zaradi debelih zidov in majhnih oken ter nizkih vrat, ki se jih je stric komaj privadil. Župnik, ki ga je bil nasledil, je bil drobne rasti, leta pa so ga še bolj zgubala, zato mu je svetoval, naj poviša vrata na vsaj dva metra, kajti ljudje so dandanes višji, pa tudi precej obilnejši. Kar pa za mojega strica ni veljalo: ni imel povešenega trebuha, malce se je sicer zredil čez pas, bil pa je plečat in dolgih rok, da je prej spominjal na drvarja kot na dušnega pastirja. Zato mu je moral škofijski krojač dvakrat pomeriti sutano in pustiti dvojni slepi rob, saj je bil prepričan, da namesto navzdol z vsakim letom zraste za prst navzgor.

“Vi ste še zmeraj mladika, gospod,” ga je podražil, ko mu je meril vrat.

Bilo ga je, za razliko od strica, za naprstnik, skakljal in brkljal je kot palček ter, ko mu je meril prsni obseg, primaknil stol. Nikoli ga nisem videl, predlani mu je namreč moj stric dal poslednje olje, in ko mi je pripovedoval, da bi bila zanj še otroška krsta prevelika, sem se spomnil na Magdinega sina, ki je bil najbrž tudi tako drobižast kot ona. Zato se mu ne bi bilo treba sklanjati kot meni v moji podstrešni sobi, v kateri sem se, če sem se nemarno stegnil, udaril v tram.

Moja podstrešnica je še najbolj spominjala na meniško celico: široka hrastova miza, dvoje stolov, eden s pobitim naslonjalom, omara, v katero sem moral po vojaško zložiti kup srajc, kratke in dolge hlače in spodnje perilo, troje brisač, vetrovko pa obesiti na klin za vrati. Na pragu so me zmeraj čakali copati, v spodnjem predalu omare pa lavor, krema za čevlje in pribor za britje. Ki ga je menda pozabil neki prenočevalec, ker da je zamujal na jutranji vlak. Sobica je dišala po starem, po lesu, ki je ponoči škripal in se podajal, po firnežu, ki se je že začel luščiti, po sveži posteljnini, ki jo je teta Magda potrpežljivo stresala skozi okno, s katerega sem, ko sem se naslonil na polico, imel krajane več kot na dlani. Ob popoldnevih, ko si je stric privoščil zajeten dremež, teta Magda pa je odšla domov, sem slonel na oknu z vojaškim daljnogledom, ki sem ga bil našel v knjižni omari. Stric mi je strogo zabičal, naj se ne dotikam njegovih knjig, kajti božja beseda ni za vsake roke, zato sem le s pogledom oplazil po velikosti in barvi zložene knjižne hrbte, ni pa mi dalo miru, da ne bi pokukal tudi za njih. Na moje veselje sem staknil poleg daljnogleda tudi madžarski bajonet, ki pa si ga nisem upal izvleči iz nožnice, ob njem pa damsko beretto, o kateri stric nikoli ni črhnul.

Najraje sem daljnogled obrnil: vse, kar je bilo blizu, se je odmaknilo in stokrat pomanjšalo ter dobilo ostre robove. Nekajkrat sem ujel tudi strica, ko je krevsal proti cerkvi, bilo ga je za bolho, zdelo se mi je, da se je, še preden je odrinil vrata, celo obrnil in mi požugal, zato sem se nagloma potuhnil za steno. Zvečer se je kujalo k nevihti, pa se je stric ob koruznih žgancih, ki si jih je zaželel vsaj dvakrat na teden, le dvakrat pokrižal, nekam neučakano povzdignil pogled proti križanemu, naj že vendar, kot se spodobi, prej blagoslovi večerjo kot obvaruje župnišče pred strelo.

Tudi teta Magda se je, kot zmeraj, molče pokrižala, prisledla pa ni nikoli, četudi je jed še tako dišala. Najbrž si je privoščila nekaj grizljajev kar v kuhinji, kjer si je žgance gotovo zabelila s smetano, jaz pa sem se trudil, čeprav se mi je pražena čebula še kako upirala, narediti kar se da zadovoljen obraz.

“Ne boj se, Ángelo, ne bo jih zmanjkalo,” je mljaskal stric, kar je pomenilo, seveda na mojo nesrečo, da bo teta Magda zdaj zdaj pristavila novo skledo žgancev.

Zanj sem bil Ángelo od prvega dne. Čeprav me ni krstil pod tem imenom, kar svoji sestri, torej moji materi, brez dvoma ni nikoli oprostil, češ da ne gre zgolj za italijansko ime, temveč za pravega angela, ki da po izročilu, o čemer priča tudi sveti evangelij, prinaša novice kot nebeški glasnik.

“A moj sin, Velimir, ne bo nikoli tvoj nebeški glasnik,” mu je oporekala, moj oče pa je le odmahnil z roko, ker da Boga tako in tako ni, češ da ga

tudi Gagarin, ki se je nekaj mesecev pred mojim rojstvom vrnil z vesolja, ni videl niti od daleč.

“A Gagarin je vendar komunist,” je stric dvignil glas.

“Navsezadnje so tudi komunisti božji otroci,” se ni vdal moj oče.

O katerem pa me moj stric ni nikoli pobaral. Kot da ga zanj sploh ne bi bilo. Najbrž mu je bilo globoko v duši žal, da je sestra vzela tega krivo-verca, ki je sicer poštenjak, da je malo takih, ima pa rdečo dušo, ki se je ne bi razveselil niti sam peklenšček.

Stričeva rjava simca 1307 je vžgala šele v drugo. Potem pa kar poskočila, da je stricu, ki si je svoj sedež potisnil globoko nazaj, zapelo v očeh. Dovolil mi je, da sem se imel za sovoznika, gledal sem ga, kako je prestavljal samo s kazalcem in sredincem, kako je zmeraj prisluhnil, če je motor potihnil, preden je spustil sklopko, gledal, kako je z mezincem vklopil smernik, ko je zavijal na makadamko, na kateri se je, če se je le dalo, izognil še tako neznatni udarni jami. Vsak drugi teden je namreč obiskal kaplana Rajka, ki da ga bo, ker je od mladih nog vajen mestnega vrveža, slej ko prej pokončal dolgčas.

“Tam, kamor greva, so namreč vsi župljani kot tvoj oče, Ángelo,” je pristavil vsakič, ko se je zredčil promet.

“Kakšni, stric?”

“Taki, ki jim ni preveč do Boga, Ángelo,” je dvignil prst. “Komur pa ni do Boga, pa tudi Bogu ni zanj,” je nabral čelo.

Bil sem prezelen za tega njegovega Boga. Predstavljal sem si ga kot svojega strica, obilnega, sedečega na nebeškem tronu, s košato brado ter z odprto knjigo v krilu, v kateri so vpisane in popisane vse duše in dušice. Zase sem verjel, da imam dušico, pazil sem, da se nisem pregrešil, poleg tega pa sem stricu tako zvesto ministriral, da so mi verniki, ko sem nabiral v pušico, večkrat, seveda brez njegove vednosti, stisnili kak kovanec v roko. V mojih očeh pa je zrasel do neba, ko se je povzpел na prižnico, ko se je stotine pogledov uprla vanj, čakajoč, da jih bo božji blagoslov, ki jim ga bo na koncu podelil od zgoraj, odrešil vseh muk in tegob, s katerimi nas preizkuša tukajšnje življenje.

“Kajti, dragi bratje in sestre, dober je ključ, ki odklene vse ključavnice, slaba pa je ključavnica, ki jo odklene vsak ključ,” je pripeval njegov bariton.

Ki se je zmeraj oglasil tudi med vožnjo. Ko se je na radiu zavrtel kakšen zimzeleni napev, mu je, ne meneč se zame, z veseljem pritegnil, čeprav je bilo videti, da ga ravnica, ki ji ni bilo videti konca, spravlja v slabo voljo.

Ko sva dospela do polja z bučami, je silovito potegnil ročno in planil iz avtomobila. Še preden je zakrilil z rokami, se je gručica otrok moje starosti urno razbežala na vse strani.

“Saj so vendar samo sedeli na bučah, stric,” sem pripomnil.

“Preklemani vragolini, Ángelo,” je vzrožil, “niso sedeli, temveč kakali. Saj vendar nisi slep, imeli so vendar spuščene hlače! V teh krajih se ti vragolini zmeraj gredo te igrice: pri pečlju izrežejo kvadratno luknjo, torej pokrovko, da z njo, potem ko se v bučo onečedijo, zadelajo svoj kakec.”

Takšnega ga še nisem videl: dobessedno je okamnel. Brezdušno je sledil cesti, nekajkrat ga je celo zaneslo na rob, in če ne bi dvignil glasu, ko sva sekala oster ovinek, bi naju zmlal nasproti vozeči gozdarski priklopnik. Prav tako se mi je zdelo, da se ni preveč vzradostil, kot vsakič doslej, ob znanemu kažipotu, pod katerim je bil pritrjen znak za omejitev hitrosti, le bental je nad vsakim neprevidnim peščem, še posebej nad starejšo žensko z otroškim vozičkom, na katerem je vozikala veliko kartonsko škatlo. Po mojem pravkar kupljen televizor.

Brat Rajmund, kakor je klical kaplana Rajka moj stric, pa je bil, za razliko od same župnije, res filmski. Kot bi bil izrezan iz ameriških žurnalov: iskre, modre oči, lasje, počesani na prečo, skrbno negovana bradica, sivkasta srajca s kratkimi rokavi, na katero si je pripel poškrabljeni kolar, na črto zlikane hlače, na desnici pa srebrn prstan v obliki trnove krone, s katerim je vsake toliko potrkal po mizi. Živel je menda na veliki nogi, čeprav naj bi bila njegova župnija revnejša kot oskubljena kokoš.

Zmeraj me je bil vesel. Na mizi me je čakal hladen sok s slamico, ob njem pa v porcelanasti posodici, ki je spominjala na pleteno košarico, nekaj pomaranč ter dvojce banan. Vrh tega pa je kraljeval ananas, s katerim me je že prvič pridobil. Ter seveda s svojimi na videz nedolžnimi dovtipi, ki jih je nenehno stresal iz rokava. Po eni strani se mi je zdelo, da je braco Rajko, kakor sem ga klical, ker naj bi beseda braco pomenila bratec, čeprav me je že večkrat opomnil, da sem zanj zgolj Rajko, zgrešil poklic. Da bi mu še najbolje pristajalo, če bi bil sladoledar. Stavim, da bi si vsak dan izmislil nov okus, da bi skupaj s kepicami delil svojo dobrovoljnost, ki sem jo pri stricu kajpak pogrešal.

“Brat Rajmund,” je začel stric, medtem ko je pomočil kazalec v vino, da je braco Rajko zavil z očmi, “marsikaj se že sliši ... In če pride, brat Rajmund, do ...”

“Naša vera, brat Velimir, je namreč eno samo veselje, zakaj bi si po nepotrebem kratili ...” ga je prekinil.

Stric se je popraskal po bradi, brat Rajmund pa je zaplesal z očmi, v katerih so se, vsaj zazdelo se mi je, presedali oni stričevi vragolini. Trkljal je s členki po mizi v ritmu meni znane popevke in nenehno dolival stricu v kozarec, na katerem je bil vgraviran grb škofije, ki je mojega strica, kadar ga je poklical škofijski tajnik, zmeraj spravila v slabo voljo.

“Pokazati moramo svojim ovčicam pokornost in ponižnost, brat Rajmund,” je čez čas prilizil stric.

Vedel sem, da se bo stric po nekaj požirkih omehčal, da bosta pozabila na glasove iz škofije, ki so ga, ker mu je bil predpostavljeni, vselej begali, vedel, da bo stric čez slabo uro dobil motna zrkla, da bo mečkal med prsti svoj s črnim obrobljen robček, v katerega bo vsake toliko pokašljaj. Kajti mojega strica je dajala sapa, zato ga je braco Rajko prijateljsko posvaril, naj vsaj enkrat na leto prezrači cerkev, ker da je zrak prepoln bacilov in prahu, prav tako pa naj verniki prispevajo za ozvočenje.

“Bodi vesel, brat Velimir, da imaš takšnega angela,” me je potrepljal po ramenih.

Sramežljivo sem povetil pogled, braco Rajko pa je predme položil velikansko čokolado. Švicarsko, s prismuknjeno kravo z velikanskim zvoncem, za katerega sem bil prepričan, da ne zvoni, temveč gluho rožlja. Kot je bil gluh moj stric, ko sem ga pobaral, medtem ko se je braco Rajko spustil v klet po nov vrček, kaj le pomenita tisti ključ in ključavnica iz njegove včerajšnje pridige.

“Najboljše bo, da vprašaš brata Rajmunda, moj Ángelo, ima bolj mlade možgane in hitrejšo misel,” je nekam odsotno odvrnil.

Brat Rajmund pa je kar zažarel.

“Saj tvoj stric vendar s tistim ključem in ključavnico ni mislil na Boga, mio Ángelo,” se je na videz skesano obrnil proti križanemu, ki je bil za dobro ped manjši od stričevega.

“Na koga pa, braco Rajko?” sem bil ves na trnih.

“Bi res rad vedel resnico, mio Ángelo?” je s praznim pogledom ošinil strica.

“Edina prava resnica je od Boga, brat Rajmund,” je stric prežeče dvignil kazalec.

“Edina prava resnica je samo v ženski, monsignor Velimir,” je zarobil braco Rajko, stric pa si je, kot bi ga začelo dušiti, odpel kolar.

In se čez nekaj minut kar pobral. Zviška je meril brata Rajmunda, ki mu je vseeno pomagal obleči suknjič, meni pa je skozi spuščeno šipo, še preden se je stric zbasal za volan, podal novo, še nenačeto švicarsko čokolado ter dvojce napolitank, s katerimi se je stric sladkal vse do glavne ceste.

“Stric, kaj je mislil braco Rajko s tisto edino resnico, ki da je samo v ženski,” mi ni dalo miru.

“Preklemani vragolin,” je siknil stric, do doma, ki ga ni in ni hotelo biti, pa se mulil kot kisla jera.

V celem okrožju, kjer bi lahko hišne telefone prešteli na prste ene roke, sta si samo stric in kaplan Rajko privoščila prenosne slušalke.

“Zate je,” mi jo je nejevoljno pomolil pod nos, medtem ko sem se prekladal na dvorišču.

Skoraj mi je ušlo. Seveda zaradi nadevanih buč, ki da so se kar namnožile. Stricu je menda prišlo na uho, da so vragolini ponečedili kar zajeten kos državnega posestva. Če je že Bog tako milosten kot moj stric, sem prebledel, ki mi kar mimogrede odpusti male barabije, pa država z veseljem priškrne tudi nedolžne.

“No, bo že kaj,” me je nejevoljno podrezal.

“Halo,” sem zajeceljal v slušalko, ki sem jo držal kot poleno.

“Tukaj braco Rajko, mio Ángelo, ves čas mi namreč ni dalo miru tisto s ključem in ključavnico,” je sopeč nabiral, “slišal sem,” me je polilo, “da si si tudi ti našel ključavnico. Hehe, mio Ángelo, vtakni že svoj ključ v tisto njeno ključavnico, pa boš videl, kako na široko se odpirajo nebeška vrata...”

Prav gotovo je bil v rožicah. Kar brbotalo je iz njega, nekje v ozadju pa so podrsavali koraki, ki so se trudili, da ne bi bili slišni.

“Pravzaprav, braco Rajko,” sem ga komaj dohajal, “nobene nimam. Res ne, z Blanko, katere mama poje v cerkvenem zboru, se še komaj pozna...”

“Bog vse vidi, Bog vse ve in bracu Rajku vse pove, mio Ángelo,” je počil v smeh.

Zmrazilo me je. Kajti Boga sem se resnično bal. Ker je tako osorno škilil. Ker je bil tako skrivenčen, kajti tisti, ki so trpeči, so tudi hudobni. Kot je hudobna Blankina mati, ki poje drugi glas, saj jo venomer ošteva, če se zmuzneva v zakristijo. Pa se med nama nič ne dogaja. Pravzaprav se še ni nič zgodilo. Razen da sem jo poljubil na lice, čeprav mi je ona nastavila ustnice. Ta vragolinka, bi dejal moj stric, če bi naju zalotil, kajti zanj so bile vse ženske spečane s hudičem, ki da si na njih kremplje brusi. A moja Blanka je imela mehke prste in tako postrizene nohte, da so mi lica kar cvetela, kadar me je pobožala. Bilo jo je za siničko, pod belo bluzico z birmansko verižico, pa so ji že klile breskvice. Kakšne sočne breskvice imaš, sem ji dejal pred dnevi, pa mi jih ni dala pobožati. Braco Rajko pa mi je med tem, ko se je stric mudil na stranišču, zašepetal, da imajo ženske češpljice, ki da so mnogo bolj sočne kot breskvice. Blanka je samo sramežljivo povescila pogled, ko sem jo nagovarjal, naj mi le pokaže češpljico, in mi odvrnila, da še ni zrela, da pač morava počakati do jeseni. A mene jeseni ne bo več, sem jo prepričeval, ona pa mi je, kot prava vragolinka, vseeno dovolila, da sem jo poljubil na prečo.

“Se bova pač šla druge igrice, ki niso za odrasle, Blanka,” sem ji zašepetal.

“Da bova nadevala buče?” se je smeje zavrtela.

Takoj je bila za. Ne vem, če jih je tudi sama nadevala, saj je niso nikoli zalotili, a tudi mene ni mogla pregovoriti. Stric bi mi prav gotovo slekel kožo.

“Kaj, mio Ángelo, si zmrznil?” je hušknil braco Rajko.

Preprosto nisem prišel do besede. Odgovarjal sem le z da in ne, in še to nepovezano, slišal, kako je natočil v drugi kozarec, zdelo se mi je, da se je vmešal ženski glas, ki pa ga je seveda zmeraj preglasil ali zavrnil, a mu je ta vseeno kljuboval, in če se ne motim, sem slišal poljub, glasen cmok, zatem pa stričkovo hehetanje, češ pusti me, ščegeta me, da me bo kar razneslo. Požrl sem slino in plaho uprl oči v strica, ki mi je besno iztrgal slušalko ter zarobantil vanjo nekaj kot, brat Rajmund, pusti že vendar mojega Ángelo, jaz pa sem se ves polulan zavlekel v svojo podstrešnico, se naslonil na okensko polico, misleč na Blanko, ki je mama, čeprav jo je stric pokaral, že nekajkrat ni pustila na večerno mašo.

Tokrat je za debel dan zamujala. Razirka, za katero skoraj nihče ni vedel, da je Alena. Porinila je svoj zelenkasti volkswagnov kombi T2 s potemljenimi stekli v prvo senco, odprla zadnja vrata in na glas navila radio.

“Stric, cirkus je prišel!” sem ga potegnil za rokav.

“Cirkus, ki ni cirkus, a bo še pravi cirkus, Ángelo,” je stric nejevoljno odložil jutranjik in pridrsal k oknu.

Kot senca sem se postavil za njim. Pomignil mi je, naj se vendar podvizam po daljnogled, stopil na teraso in nekam predolgo iskal pravo ostrino.

“Nagnala ga je, nagnala, kot vsakega doslej,” mu je podrgetavala brada, “le kateri bi lahko zdržal pri njej... Pri tej Razirki, moj Ángelo,” je spustil pogled, “takole,” je s prsti oponašal škarje, “takole,” je ponovil, “pa mali gre...”

Vzpel sem se na prste, a mi je viseča veja, pod katero je stal njen kombi, zakrivala pogled. Šele v moji podstrešnici mi je bila Razirka več kot na dosego roke: sedela je bila na ribiškem trinožniku s sončnimi očali, ki so ji ukradle pol obraza, zdolgočaseno predevala noge ter vsake toliko segla po termovko. Razločno sem videl njene našobljene ustnice, ki si niso dale miru, nos, ki si ga je namazala s kremo za sončenje, ter debel uhan, ki je lenaril pod rjavkastim kodrom las. Vedela je, da je vsem na očeh, da se bodo zdaj zdaj priplazili iz svojih lukenj, vedela, da bo kar trajalo, preden se bo prvi ojunail in sedel na njen vrteči se brivski stol v kombiju, ki bo ostal tu še kak dan po proščanju. Vedela, da bodo do zadnjega pred njo na kolenih, ko bo, brundajoč si popevko, tako dolgo brusila britev, da ne razpolovi sramne dlake po dolgem, vedela, kako bodo predli, ko jih bo natrla s peno, in kako bodo trznili, ko bo britev zaplesala po podbradku.

Po stričevem pa je, vsaj doma, grobo hrskala. Skrivaj sem ga opazoval, kako si je z levo roko nategoval kožo in ravnal gube, kako je stisnil ustnice, ko se je prikazala kri, na katero je zmeraj nalepil cigaretni papir. Nergal je, da so današnje britve slabše kot kose, da pa žiletke puščajo za sabo visoko strnišče, pa vendar ni nikoli zavil v mestno drogerijo, ki se je ponašala z najboljšim brivskim priborom. Po britju se je natrl s pitralonom, po katerem so se mu skoraj vedno pokazali izpuščaji, ki pa so čez nekaj časa poniknili. Šele zatem je opral britev, jo pomočil v špirit in jo spustil v veвериčjo rit. Pravzaprav v preparirano veverico, ki je z glavo navzdol visela nad umivalnikom. Za nič na svetu se je ne bi dotaknil, saj smo se učili, da je vsaka crkovina kužna, še posebej, če ji ne moreš postaviti repa pokonci.

“Stric, zakaj si vendar ne pustite brade, saj so tudi vsi svetniki in tudi Božji sin bradati?” sem ga nekoč, ko se mu kri ni in ni hotela ustaviti, kar naravnost pobaral.

Malo je manjkalo, da me ni klofnil. S členkom sredinca, kar je najbolj bolelo.

“Moli Boga, da boš še dolgo golič,” je proseče uprl pogled v strop.

Kar pa brez dvoma ne bi bilo vseč moji Blanki. Zaupala mi je, da se nekateri fantje njenih let že brijejo, kar jih dela odrasle. Prave moške. Odslej sem se v njenih očeh zmeraj videl kot mlečnozobec, čeprav mi je pred kratkim dovolila, da sem jo malce po ritki. Zahihitala se je in me za kazen hudo uščipnila v ta zadnjo. Nakremžil sem se, kar jo je še bolj podžgalo. Začela me je ščipati kot osa, da sem poskakoval kot kozliček in po nerodnosti prevrnil stol. Dobro, da naju stric ni ujel, najbrž je kramljal s teto Magdo, ki je na stranskem oltarju menjavala vodo v vazi.

Razirka pa je bojda ni nikoli. Celo več: kar čez noč je puščala zapacan čopič v medicinski ledvički, ki jo je zjutraj le splaknila z mlačno vodo, nikoli pa razkužila. Ker da je imela preveč opravka sama s sabo pa tudi z nočnimi strankami, ki da njeno britev bolj zatopíjo kot nabrusijo.

Racali so kot štirje bučmani: spredaj moj stric, za njim škofijski vikar, debelinko, ki sem ga prvič videl, za njim bogoslovec, za katerega bi bilo najboljše, da bi si svojih pet štrlečih kocin kar izpulil, zadnji pa je poskakoval braco Rajko, ki mu je stric strogo zabičal, da mora držati jezik za zobmi, pa tudi z rokami naj nikar ne opleta.

“Drugače ti bo odrezala, če ne drugega, vsaj uhelj, kot si ga je oni nori slikar,” je namrščil čelo.

“Van Gogh,” je pristavil vikar.

“Pravi trpeči kristjan,” se je pokrižal bogoslovec.

“Babjek, samo babjek, dragi mladi brat,” je čiknil braco Rajko.

“Bog mu je to, pa tudi, da je dvignil roko nadse, vseeno odpustil,” je bogoslovec zavil z očmi.

“Kajne da je bil le jalov vragolin, brat Velimir?” mu je pomežiknil brat Rajmund.

Meni pa se ni niti sanjalo, o katerem uhlju bi se dušni pastirji skorajda sporekli. Zamišljal sem si, da je bil tisti nori slikar še najbolj podoben bracu Rajku, saj mi je do potujočega brivskega salona, pred katerim jih je križem rok čakala Razirka, naložil, da je menda tisti van Gogh zavil svoj odrezani uhelj v časopis in ga poslal svoji babi v kupleraj. Kaj je kupleraj, mi ni želel povedati, rekel mi je le, da v tam gorijo rdeče luči, ki pa jih, za razliko od večne rdeče luči v cerkvi, po potrebi ugašajo.

Prvi se je ojunačil, ker je bil pač najstarejši, moj stric. Godel je kot sit maček, ko mu je nanašala brivsko peno, videl sem, kako je stegnil vrat in pocmokal z ustnicami, ko mu je stisnila nos in prvič potegnila z britvijo, ki je zaplavala kot po svili. Vešče mu je zgladila gube ter pobrala grmiček okoli bradavice, ki si jo je večkrat porezal. Če ne bi čez dobri dve uri maševal, bi jo prosil, naj mu jo kar odreže, saj se mu je zdelo, da njene roke delajo čudeže. O čemer je pričal tudi njegov sijoči obraz, ko ga je natrla s kolonjsko vodico, ki je dišala, kot je sama dejala, po pokošenem senu.

Drugi se je na njen stol zvalil škofijski vikar. Spominjal me je na mroža, čeprav si ni pušchal brkov, ko pa si je snel klobuk, se je zableščala njegova pobrita lobanja, ob kateri braco Rajko, ki je stal pred mano, ni mogel zadržati smeha.

“Kakšna buča, mio Ángelo,” me je pocukal, “več kot pravšnja za nadevanje ... Hk, hk,” se mu je začelo spahovati, ko se je lotila britja vikarjevega temena, “boš videl, mio Ángelo, vsak hip mu bo odprla to bučo bučasto, potem pa ...”

Braca Rajka je zadnje čase resda nosilo. Večkrat sem bil vlekel na ušesa njegove telefonijade, polne stričevega rotenja in prošenj, ki pa, na moje veselje, niso zalegle. Kajti braca Rajka sem imel res rad. Kaj bi dal, da bi me vsaj za nekaj dni vzel k sebi. Menda moj braco Rajko daje odveze v spovednici z rdečo lučjo, kar mu je tudi oponesel škofijski vikar, katerega sveže pobrita lobanja se je svetila kot polna luna.

Za bogoslovcem, pri katerem so ji zadostovale le škarje, je pokazala name.

Čutil sem njeno vročo sapo, parfum, ki ji je vel izpod pazduh, kupal v dolinico v, vsaj za strica, preglobok izrez, na katerega se je brez sramu obesil braco Rajko, ki je, naslonjen na vrata, živčno topotal s peto. Pomislil sem, da si ga je pustila za konec, ker da bo imela z njim najmanj dobre pol ure opravka, saj si bo zaželel tudi masiranje obraza, kar se je seveda štel za dodatno storitev. Razirka je bojda lani z njo, seveda

poleg globokega izreza, obnorela vse moške, se pa zanj prav gotovo ni zmenil brkati turčin na plakatu, ki mi je, o tem sem še danes prepričan, privošljivo pomežiknil. Medtem ko me je natirala s peno, češ da le britev najde, kar oko ne vidi, je zavrtela stol proti svetlobi in mi, kot da bi oponašala turčina, zapojevka v uho:

*“Moje mustače
z medom se maže
in z drekom gnoji,
da ven jih tišči.*

In to dvakrat. Zabubil sem se v plakat, zdelo se mi je, da se je brkatež tudi vame, da je celo dvignil kazalec, da ja ne pozabim, na kakšen način se čim prej postane moški.

Stric, bučman s škofije in bogoslovec najbrž turčina niso niti opazili, se je pa nad njim razhudil braco Rajko, ki mu ni in ni šlo v glavo, da ga je po nekaj minutah odslovila, ne da bi se ga sploh lotila. Ji je pa zato porogljivo drezal s komolci med stegna ter ji vsakič, ko se je sklonila nadenj, pihnil v dekolte.

“Glej, tvoj braco Rajko ima prav gotovo volka v riti, niti za trenutek ji ne da miru,” je, ne da bi jo opazil, pristopila Blanka.

Zaradi okroglastega krila, ki se ji je nabiralo pod koleno, me je spominjala na želod.

“Ojej, kakšna dojenčkova ritkica,” me je pogladila, jaz pa sem, kljub temu da me je poljubila na lica, od sramu zardel kot kuhan rak.

Čudna so pota Gospodova, bi dejal moj pokojni stric, če bi vedel, da so postavili na njegovo mesto tistega kozavega bogoslovca, s katerim je Razirka opravila le s škarjami. Tudi Magda se je poslovila kmalu za njim, bojda od prevelike žalosti, kajti s stricem Velimirjem sta si menda res delila tako mizo kot posteljo, o čemer mi je prišepnil zdajšnji župnik, ki da je našel njeno perilo zloženo med njegovimi spodnjicami. Sicer pa ima sedanji župnik Miki Pavel še zmerom deško brado, zato mi je silno hvaležen, da si vzamem zanj toliko časa kot za krtačarje. Tako jim sam pravi, ker jim zavida, še najbolj pa mojemu turčinu, nad katerim zmeraj dvigne glas, češ da je pravi lažnivec, laž pa da je največji smrtni greh.

Je pa župnik Miki Pavel, kot se govori za njegovim hrbtom, prava baba. Kdo ve, najbrž raznaša te svoje čenče kar iz spovednice.

“Ne uide mi nobena nespodobnost,” mi zaupljivo šepeta, ko mu zavezujem brivski slinček, “za vsako vem, s kom in kako se, vendar, mojster,” zavije z očmi, “to naj ostane med nama.”

Kot je ostalo med nama, da sem se učil britja na bučah, kot mi je svetovala Razirka, ki da se je takoj po končani maši prilepila na kabriolet brata Rajka. Župniku Mikiju Pavlu je prav tako prišlo na uho, da sta spotoma parkirala na lovskem privozu v gozdičku, v katerem da je celo izgubila nedolžnost tista moja Blanka, ki se je predlani preselila čez lužo.

“Ker je imela, kot vsi in vse, volka v riti,” je dvignil glas.

“Zato pa sem s soboljevino oblazinil stol, gospod,” sem ga pomiril.

Zmeraj je počakal raznašalca časopisov, ki jih je kar s praga zalučal na klopco pod obešalnikom. Nikomur niti na misel ni prišlo, da ne bi župnik Miki Pavel prvi posegel po njih. Na župnišču bojda ni smel imeti naročenih nespodobnih časnikov, tisti bučasti vikar, ki je medtem postal škof, jih je držal zelo na kratko, zato pa si je, ker je vedel, da nisem čveka, v mojem salonu dajal duška z obskurnimi novicami.

“Kakšna predrznost,” se je pokrižal, ko je preletel naslovnico, “poglejte, kaj piše, in to z mastnimi črkami čez celo stran,” ni mogel priti k sebi, “z britvijo mu je odrezala penis,” je dvakrat ponovil, kot da ne verjame napisanemu.

Troje čakajočih strank, živinozdravnik, krojač in mestni svetnik, so, kot tudi jaz, onemeli, medtem ko je župnik preganil časopis ter začel drdraje brati:

“Mermol, 23. 8. 2011. V zgodnjih urah je rešilec pripeljal na urgenco moškega R. Z., ki je okoli mednožja hudo krvavel. Po navedbah policije, ki primer še raziskuje, zato ne daje podrobnejših izjav, naj bi mu partnerica A. L. pred spolnim aktom v navalu ljubosumnosti z brivsko britvijo odrezala penis, ga zavila v časopisni papir ter s spremenjenim glasom – na slušalko naj bi položila žepni robček –, poklicala na reševalno postajo. Storilko, za katero se je izgubila vsaka sled, še iščejo, zato bralce prosimo, da sporočijo na najbližjo policijsko postajo, če bodo osebo na fotografiji prepoznali ali jo srečali.

Kot je izjavil dežurni kirurg, bolnik dobro okreva, čeprav je izgubil precej krvi, iz zanesljivih virov pa smo izvedeli, da je nadaljnje spolno življenje pacienta kljub uspešni operaciji zelo negotovo.”

Krojač je moral na zrak, živinozdravnik je skrknil, mestni svetnik pa le žvečil, da jo je treba, kot v srednjem veku, razčetreriti, le turčin si je tako navihano gladil svoje mustace, da je župnik besno zmečkal časopis v kepo in ga zalučal v kot.

Kjer ga je zvečer našla moja metla.

“Kaj, za hudiča, ti je bilo treba volka v riti, Razirka, tebi, braco Rajko, pa tistega tvojega ključa, ki si mi ga še zmeraj dolžan?” sem stresel smetišnico, ne da bi stopil pod luč, ki sem jo pustil vso noč goreti.